

คำนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งที่จัดอยู่ในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง โดย เริ่มตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติงาน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นกระบวนการกลุ่มโรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล(ภาวนารังสี) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมนี้ จึงได้จัดทำแนวทางการจัดกิจกรรมของลูกเสือ-เนตรนารีที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงตามเนื้อหาของหลักสูตรการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือคณะลูกเสือแห่งชาติ (The National Scout Organization of Thailand: NSOT) เป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก (World Organization of the Scout Movement WOSM) จะต้องปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการของการลูกเสือ ตามที่องค์การลูกเสือโลกได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดแล้วคณะลูกเสือแห่งชาติ ยังยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่3) พ.ศ. 2528 และปฏิบัติตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ การเรียนการสอน กิจกรรมลูกเสือ เดิมเป็นกิจกรรมเลือก ต่อมาได้แก้ไขเป็นกิจกรรมบังคับ และแก้ไขอีกครั้งเป็นวิชาบังคับเรียน แต่เมื่อประเมินผลแล้วเห็นว่าไม่ประสบผลสำเร็จ จึงแก้ไขเป็นกิจกรรมบังคับเลือก และปรับเปลี่ยนมาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นต้นไป

โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล(ภาวนารังสี)จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เล่มนี้จะเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ และสามัญรุ่นใหญ่ ครูผู้สอนและนักเรียน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร	2
การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	11
โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	15
หลักสูตรการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ	17
หลักสูตรลูกเสือสำรอง	18
หลักสูตรลูกเสือสามัญ	31
หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	46
บรรณานุกรม	60

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ

1. กิจกรรมแนะแนว

2. กิจกรรมนักเรียน

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอธิบายได้ดังนี้

บทนำ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นส่งเสริมความรู้ ทักษะและประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนตามปกติ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเดิมเรียกว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co - Curriculum Activities) แต่ได้มีผู้ใช้ “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” แตกต่างกันไปให้สอดคล้องกับความหมายของคำว่า “หลักสูตร” เช่นคำว่า กิจกรรมนักเรียน ปัจจุบันความหมายของหลักสูตรได้เปลี่ยนไปตามสภาพของสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิชาการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้นคำว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” จึงเปลี่ยนไปเป็น “กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน” ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 16) ได้อ้างถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม ระเบียบ วินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดแนวการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน แก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กอปรกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้ง

ผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และมีความสุข

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ : 2551) คือ

1. เป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และครอบคลุมผู้เรียนทุกคน
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ
3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ในลักษณะต่างๆ ที่สอดคล้องกับวิถี ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
4. เป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำ ชุมชน ประชาชนชาวบ้าน องค์กร และหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เฝ้าหัดความรู้ ทักษะ และเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความเป็นระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทร สมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเอง ในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมิน และปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา และท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม และการมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เมื่อผู้เรียนไปปฏิบัติกิจกรรมแล้วนำไปสู่เป้าหมายเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

1.กิจกรรมแนะแนว

1.กิจกรรมแนะแนว

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 2 ส่วน เพื่อให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ดังนั้น การจัดกิจกรรมแนะแนวจึงต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่สมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ นำไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมตามลักษณะของกิจกรรมแนะแนว ที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต โดยมุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจธรรมชาติของผู้เรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา การงานและอาชีพ รวมทั้งชีวิตและสังคม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิด และตัดสินใจด้วยตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการปฏิบัติ จนกระทั่งเกิดทักษะชีวิตหรือการเรียนรู้ ตลอดจนครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยมีครูแนะแนวเป็นพี่เลี้ยง และประสานงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถวางแผนการเรียนรู้ อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิต และสังคม
3. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ขอบข่าย

การจัดกิจกรรมแนะแนวมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการศึกษา ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนรู้ หรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียนรู้หรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม
2. ด้านการงานและอาชีพ ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ

3. ด้านชีวิตและสังคม ให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น รักสิ่งแวดล้อม มีภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพ มีทักษะและสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

แนวการจัดกิจกรรม

1. สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว

2. ศึกษาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนที่ได้จากฐานข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล หรือการสำรวจเพื่อทราบปัญหา ความต้องการ และความสนใจ เพื่อนำไปกำหนดสาระ และรายละเอียดของกิจกรรมแนะแนว

3. กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมด้านการศึกษา การงานและอาชีพ รวมทั้งชีวิตและสังคมให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียนเป็นหลัก ทั้งนี้ครูและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม

4. กำหนดแผนการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว โดยระดับประถมศึกษาจัดเป็นรายปี/ระดับมัธยมศึกษาจัดเป็นรายภาค เมื่อกำหนดสัดส่วนของกิจกรรมในแต่ละด้านแล้ว จะต้องระบุว่า จะจัดกิจกรรมแนะแนวในด้านใด จำนวนกี่ชั่วโมง พร้อมทั้งจะต้องกำหนดรายละเอียดของแต่ละด้านให้ชัดเจนว่าควรมีเรื่องอะไรบ้าง เพื่อจะได้จัดทำเป็นรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมย่อยต่อไป

5. การจัดทำรายละเอียดของแต่ละแผนการปฏิบัติกิจกรรม เริ่มตั้งแต่การกำหนดชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล

6. ปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว วัดและประเมินผล และสรุปรายงาน

การประเมินผลกิจกรรม

ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมแนะแนวผู้เรียน และผู้ปกครอง มีภารกิจที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว

1.1 จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ที่สถานศึกษากำหนดและตามสภาพความต้องการและปัญหาของผู้เรียน

1.2 รายงานเวลาและพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

1.3 ศึกษา ติดตาม และพัฒนาผู้เรียนในกรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม

1.4 ประเมินผลผู้เรียน โดยดูจากพัฒนาการของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเป็นสำคัญ ในกรณีที่ผลการประเมินยังไม่ผ่านให้ครูผู้จัดกิจกรรมดำเนินการซ่อมเสริมโดยผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมซ้ำหรือ ปฏิบัติกิจกรรมเพิ่มเติม จนกระทั่งผู้เรียนบรรลุคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมหรือผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.5 บันทึกผลการติดตามและประเมินผลผู้เรียนไว้เป็นหลักฐาน

2. ผู้เรียน

2.1 มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยมีหลักฐานแสดงเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม

2.2 ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูผู้รับผิดชอบมอบหมาย ถ้าไม่ผ่านให้ปฏิบัติกิจกรรมซ้ำหรือปฏิบัติเพิ่มเติม และมีชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่ครูผู้จัดกิจกรรมมอบหมายให้ปฏิบัติ

3. ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียน และมีการบันทึกสรุปพัฒนาการและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

2.กิจกรรมนักเรียน

2.กิจกรรมนักเรียน

หลักการ

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ไม่เห็นแก่ตัว มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกันเอื้ออาทร และสมานฉันท์

การจัดกิจกรรมนักเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
2. เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน
3. เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน

ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และมีความรับผิดชอบ
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา มีเหตุผล ตัดสินใจที่เหมาะสมช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์

3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

ขอบข่าย

กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

1. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหารสถานศึกษา ให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับความพร้อม และบริบทของสถานศึกษา

2. กิจกรรมชุมนุม /ชมรม

2.1 การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

หลักการ

กระบวนการลูกเสือมีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. มีศาสนาเป็นหลักยึดทางจิตใจ จงรักภักดีต่อศาสนาที่ตนเคารพนับถือ และพึงปฏิบัติศาสนกิจด้วยความจริงใจ
2. จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และประเทศชาติของตน พร้อมด้วยการส่งเสริมและสนับสนุน สันติสุขและสันติภาพ ความเข้าใจที่ดีซึ่งกันและกัน และความร่วมมือซึ่งกันและกัน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ
3. เข้าร่วมพัฒนาสังคม ยอมรับ และให้ความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่น และเพื่อนมนุษย์ทุกคน รวมทั้งธรรมชาติและสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก
4. มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
5. ลูกเสือทุกคนต้องยึดมั่นในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

วัตถุประสงค์

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ.2551 มาตรา 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยเหลือสร้างสรรค์สังคม ให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
2. ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
5. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

ขอบข่าย

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์เพื่อการอยู่ร่วมกัน ให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดหลักสูตรเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ลูกเสือสำรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
2. ลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
4. ลูกเสือวิสามัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

แนวการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีแนวทางการจัดกิจกรรมตามวิธีการลูกเสือ (Scout Method) ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ

1. คำปฏิญาณและกฎ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ลูกเสือทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ กฎของลูกเสือมีไว้ให้ลูกเสือเป็นหลักในการปฏิบัติ ไม่ได้ “ห้าม” ทำ หรือ “บังคับให้” ทำ แต่ถ้า “ทำ” ก็จะทำให้เกิดผลดีแก่ตัวเอง เป็นคนดี ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติเชื่อถือได้ ฯลฯ

2. เรียนรู้จากการกระทำ เป็นการพัฒนาส่วนบุคคล ความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของผลงานอยู่ที่การกระทำของตนเอง ทำให้มีความรู้ที่ชัดเจน และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ และท้าทายความสามารถของตนเอง

3. ระบบหมู่ เป็นรากฐานอันแท้จริงของการลูกเสือ เป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งเป็นการเรียนรู้ การใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้น

4. การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ฝึกให้มีความเป็นหนึ่งเดียวในการเป็นสมาชิกลูกเสือ เนตรนารี ด้วยการใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ได้แก่ เครื่องแบบ เครื่องหมาย การทำความเคารพ รหัส คำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ คำขวัญ ธง เป็นต้น วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักและภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือแห่งโลก ซึ่งมีสมาชิกอยู่ทั่วโลกและเป็นองค์กรที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดในโลก

5. การศึกษาธรรมชาติ คือ สิ่งสำคัญอันดับหนึ่งในกิจกรรมลูกเสือ ธรรมชาติ อันโปร่งใสตามชนบท ป่าเขา ป่าละเมาะ และพุ่มไม้ เป็นที่ปรารถนาอย่างยิ่งในการไปทำกิจกรรมกับธรรมชาติ การปีนเขา ตั้งค่ายพักแรมในสุดสัปดาห์ หรือตามวาระของการอยู่ค่ายพักแรมตามกฎระเบียบ เป็นที่เสนาหาแก่เด็กทุกคน ถ้าขาดสิ่งนี้แล้ว ก็ไม่เรียกว่าใช้ชีวิตแบบลูกเสือ

6. ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เด็กทำ ต้องให้มีความก้าวหน้าและดึงดูดใจ สร้างให้เกิดความกระตือรือร้น อยากที่จะทำและวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละอย่างให้สัมพันธ์กับความหลากหลายในการพัฒนาตนเอง เกมการเล่นที่สนุกสนาน การแข่งขันกัน ก็เป็นสิ่งดึงดูดใจและเป็นการจูงใจที่ดี

7. การสนับสนุนโดยผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เป็นผู้ที่ชี้แนะหนทางที่ถูกต้องให้แก่เด็กเพื่อให้เขาเกิดความมั่นใจในการที่จะตัดสินใจกระทำการสิ่งใดลงไป ทั้งคู่มีความต้องการซึ่งกันและกัน เด็กก็ต้องการให้ผู้ใหญ่ช่วยชี้แนะ ผู้ใหญ่เองก็ต้องการนำพาให้ไปสู่หนทางที่ดี ให้ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและดีที่สุด จึงเป็นการร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย

การประเมินผลกิจกรรม

การประเมินผลกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกระบวนการทดสอบความสามารถ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งนอกจากพิจารณาความรู้ตามทฤษฎีแล้วต้องพิจารณาด้านความประพฤติ พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นทักษะและการปฏิบัติต่าง ๆ ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายตามสภาพจริง ซึ่งแบ่งการประเมินผลออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. กิจกรรมบังคับ

เป็นการประเมินผลกิจกรรมตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การตัดสินเลื่อนชั้น หรือจบหลักสูตร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด มีการประเมินผลตลอดภาคเรียน/ปี โดยวิธีการสังเกตการณ์เข้าร่วมกิจกรรม การซักถาม การทดสอบภาคทฤษฎี โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
ไม่ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. วิชาพิเศษ

การประเมินผลวิชาพิเศษในแต่ละวิชา ใช้วิธีการทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

การประเมินผลกิจกรรม

การประเมินผลกิจกรรม เป็นกระบวนการทดสอบความสามารถและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ซึ่งนอกจากพิจารณาความรู้ตามทฤษฎีแล้วยังต้องพิจารณาด้านความประพฤติ พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นทักษะและการปฏิบัติต่าง ๆ ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายและการประเมินตามสภาพจริง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
ไม่ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมหรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3.กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

3.กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัครเพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจของผู้เรียนให้มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะเพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคม ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

หลักการ

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ออกแบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะจิตอาสา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
2. เพื่อให้ผู้เรียนออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ตามความถนัดและความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร
3. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์จนเกิดคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ขอบข่าย

เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมในลักษณะกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมจิตอาสา โดยผู้เรียนดำเนินการด้วยตนเองในลักษณะอาสาสมัครเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความตั้งใจความเสียสละต่อสังคม มีจิตอาสา และจิตสาธารณะ

แนวการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เน้นให้ผู้เรียนร่วมกันสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหา ร่วมกันออกแบบการจัดกิจกรรม วางแผนการจัดกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมตามแผน ร่วมสรุปและประเมินผลการจัดกิจกรรม ร่วมรายงานผล พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์สามารถเลือกจัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ดังนี้

1. จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนเอง โดยผู้เรียนสามารถจัดกิจกรรมตามองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมได้ ดังนี้

1.1 จัดกิจกรรมภายในโรงเรียน

1.2 จัดกิจกรรมภายนอกโรงเรียน

2. จัดกิจกรรมลักษณะโครงการ โครงการงาน หรือกิจกรรม หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนนำเสนอการจัดกิจกรรมต่อโรงเรียนเพื่อขอความเห็นชอบในการจัดทำโครงการ โครงการงาน หรือกิจกรรม ซึ่งมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ชัดเจน โดยสามารถจัดกิจกรรมได้ ดังนี้

2.1 จัดกิจกรรมในโรงเรียน

2.2 จัดกิจกรรมนอกโรงเรียน

3. จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่น หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่จัดกิจกรรมในลักษณะเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์โดยผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

3.1 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดกิจกรรมในโรงเรียน

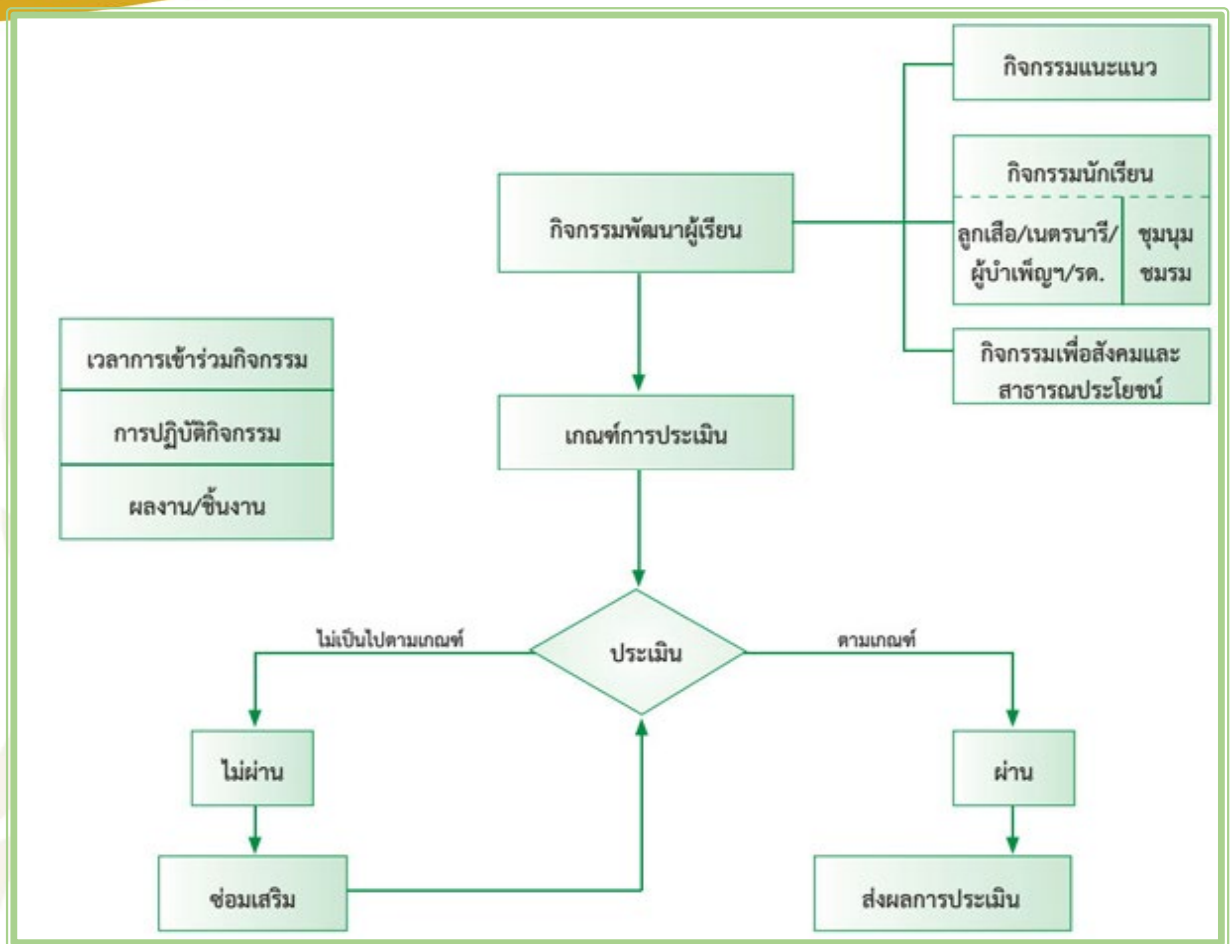
3.2 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมนอกโรงเรียน

สถานศึกษาสามารถเลือกจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แผนภูมิการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับการเลื่อนชั้นและการจบระดับการศึกษา ผู้เรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยแนวทางการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีรายละเอียด ดังแผนภาพ

แผนภาพการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวดำเนินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักการประเมิน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นกระบวนการประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และประเมินตามสภาพจริง โดย

- ให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำศักยภาพของตนเอง การทำงานกลุ่ม ทักษะการอยู่ร่วมกันและการมีจิตสาธารณะ
- ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมิน เช่น ครู ผู้ปกครอง เพื่อนนักเรียน
- สถานศึกษามีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ

การประเมินผลกิจกรรม

การประเมินผลกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบตามกรอบเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.6) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 60 ชั่วโมง
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 45 ชั่วโมง
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 60 ชั่วโมง

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเวลา ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/
ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมครบไม่ตามเวลา ปฏิบัติกิจกรรม หรือ
มีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์
ที่สถานศึกษากำหนด

ในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่าน ครูที่ปรึกษาต้องให้ผู้เรียนซ่อมเสริมการทำกิจกรรมให้ครบตามกรอบเวลา
ที่กำหนดในโครงสร้างของหลักสูตร

แนวทางการประเมิน

สถานศึกษาควรมีแนวทางในการดำเนินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจน

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

- 1.1 ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
- 1.2 ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่
สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย และใช้การประเมินตามสภาพจริง
- 1.3 ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่
สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินรายกิจกรรมและนำผลการประเมินไปบันทึกในรายงานแสดงผลการ
เรียน
- 1.4 ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านตามเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม หรือเกณฑ์การปฏิบัติกิจกรรม
และผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียนหรือทั้งสองเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้สอนต้อง
ดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน ทั้งนี้ ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีการศึกษานั้น ยกเว้น มีเหตุ
สุดวิสัยให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค เพื่อ
สรุปผลการผ่านในแต่ละกิจกรรม สรุปผลรวมเพื่อเลื่อนชั้นและประมวลผลรวมในปีสุดท้ายเพื่อการจบแต่ละ
ระดับการศึกษา โดยการดำเนินการดังกล่าวมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

- 2.1 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ
ผู้เรียนทุกคนตลอดระดับการศึกษา
- 2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์ที่
สถานศึกษากำหนด เกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดนั้นผู้เรียนจะต้องผ่าน กิจกรรม ๓
กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

- 1) กิจกรรมแนะแนว

2) กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ (1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และนักศึกษาวิชาทหาร (2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เห็นชอบ

2.4 เสนอผู้บริหารสถานศึกษา พิจารณานุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษา

เกณฑ์การตัดสิน

ผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินอย่างเหมาะสม ดังนี้

1 กำหนดคุณภาพหรือเกณฑ์ในการประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ 2 ระดับ คือ ผ่าน (ผ) และไม่ผ่าน (มผ)

2 กำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในแต่ละกิจกรรมและกำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมิน ดังนี้

2.1 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายกิจกรรม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมหรือมีผลงานชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.2 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/รายภาค

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ "ผ" ในกิจกรรมสำคัญทั้ง 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ "มผ" ในกิจกรรมสำคัญกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งจาก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจบระดับการศึกษา

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ "ผ" ทุกชั้นปีในระดับศึกษานั้น

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ "มผ" บางชั้นปีในระดับศึกษานั้นแนวทางการแก้ไขนักเรียนกรณีไม่ผ่านเกณฑ์

กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรม ให้เป็นหน้าที่ของครูหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ที่จะต้องซ่อมเสริม โดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมจนครบตามเวลาที่ขาดหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้นแล้วจึงประเมินให้ผ่านกิจกรรม เพื่อบันทึกในระเบียนแสดงผลการเรียน ยกเว้น มีเหตุสุดวิสัยให้รายงานผู้บริหารสถานศึกษาทราบ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นรายกรณีไป

2. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วยโครงสร้างเวลาเรียนและโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี

2.1.โครงสร้างเวลาเรียน เป็นโครงสร้างที่แสดงรายละเอียดในภาพรวม เวลาเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระที่เป็นเวลาเรียนพื้นฐาน เวลาเรียนเพิ่มเติมและเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกแต่ละชั้นปี

โครงสร้างเวลาเรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
● กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	120	120	120	120	120	120
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	40	40	40	80	80	80
○ ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
○ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม						
○ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม						
○ เศรษฐศาสตร์						
○ ภูมิศาสตร์						
สุขศึกษาและพลศึกษา	40	40	40	80	80	80
ศิลปะ	40	40	40	40	40	40
การทำงานอาชีพ	40	40	40	40	40	40
ภาษาต่างประเทศ	120	120	120	120	120	120
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840
● รายวิชาเพิ่มเติม	} ปีละ 200 ชั่วโมง } ปีละ 160 ชั่วโมง					
ที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและจุดเน้น*						
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
○ กิจกรรมแนะแนว	}					
○ กิจกรรมนักเรียน						
- ลูกเสือ เนตรนารี		120	120	120	120	120
- ชุมนุม						
○ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์						
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
กิจกรรมซ่อมเสริม	40	40	40	40	40	40
รวมเวลาทั้งหมด (ชั่วโมง)	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200

โครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษา
โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน		
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
	ม.1	ม.2	ม.3
● กลุ่มสาระการเรียนรู้			
ภาษาไทย	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
คณิตศาสตร์	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	160 (4นก.)	160 (4นก.)	160 (4นก.)
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	160 (4นก.)	160 (4นก.)	160 (4นก.)
○ ประวัติศาสตร์	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)
○ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
○ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม			
○ เศรษฐศาสตร์			
○ ภูมิศาสตร์			
สุขศึกษาและพลศึกษา	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)
ศิลปะ	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)
การงานอาชีพ	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)
ภาษาต่างประเทศ	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	880 (22 นก)	880 (22 นก)	880 (22 นก)
● รายวิชาเพิ่มเติม	ปีละ 200 ชั่วโมง (5 นก.)		
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
○ กิจกรรมแนะแนว			
○ กิจกรรมนักเรียน	120	120	120
- ลูกเสือ เนตรนารี			
- ชุมนุม			
○ กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	1,200 ชั่วโมง		

หลักสูตรการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ

ในฐานะที่คณะลูกเสือแห่งชาติ (The National Scout Organization of Thailand: NSOT) เป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก (World Organization of the Scout Movement: WOSM) จะต้องปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการของการลูกเสือ ตามที่องค์การลูกเสือโลกได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด แล้วคณะลูกเสือแห่งชาติ ยังยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 3)พ.ศ. 2528 และปฏิบัติตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษ พ.ศ. 2509 การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เดิมเป็นกิจกรรมเลือก ต่อมาได้แก้ไขเป็นกิจกรรมบังคับ และแก้ไขอีกครั้งเป็น วิชาบังคับเรียน แต่เมื่อประเมินผลแล้วเห็นว่าไม่ประสบผลสำเร็จ จึงแก้ไขเป็นกิจกรรมบังคับเลือก จนถึง พ.ศ. 2544 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เริ่ม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป โดยกำหนดให้กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ อยู่ในกลุ่ม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ประเภท	ระดับชั้น	วิชาแกน	วิชาพิเศษ
สำรอง	ป.1 – ป.3	เตรียมลูกเสือสำรอง ดาวดวงที่ 1-2-3 ฝึกอบรมและกิจกรรมลูกเสือสำรอง จะต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยคำนึงถึง พัฒนาการทั้งร่างกายและจิตใจเป็นพื้นฐาน ไม่ว่าเด็กจะอยู่ชั้นใดก็ตาม	มี 18 วิชา ใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
สามัญ	ป.4 – ป.6	ลูกเสือตรี-โท-เอก เริ่มฝึกอบรมให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น เริ่มมีกิจกรรมใช้ชีวิตกลางแจ้งและการผจญภัย ระบบหมู่การเป็นผู้นำรวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ทั่วไป	มี 54วิชา ใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
สามัญรุ่นใหญ่	ม.1 – ม.3	ลูกเสือโลก ลูกเสือขั้นพิเศษ และลูกเสือหลวง การฝึกอบรมและกิจกรรมเป็นระบบหมู่ฝึกใหม่มีความรับผิดชอบสูงขึ้น เป็นผ ผู้นำในระบอบประชาธิปไตย ฝึกการใช้ชีวิตกลางแจ้ง การผจญภัย ทักษะลูกเสือ การฝึกอบรมความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพตามที่ถนัดรวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์	มี 76 วิชา เรียนนอกเวลาหรือเรียนในเวลาในภาคเรียนที่ 2
ลูกเสือวิสามัญ	ม.4 – ม.6	เตรียมลูกเสือวิสามัญและลูกเสือวิสามัญ เตรียมลูกเสือวิสามัญ สำรวจตนเอง/เข้าพิธีประจำกอง วิชาพิเศษวิชาชีพตามที่ถนัดรวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์	มี 11 วิชา ใช้เวลาเรียนในเวลาตามแต่สถานศึกษาเป็นผู้จัด สัปดาห์ละ 2 คาบ

หลักสูตรลูกเสือสำรอง

ดาวดวงที่ 1

ดาวดวงที่ 2

ดาวดวงที่ 3

คำอธิบายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เวลา 40 ชั่วโมง

มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องของประวัติการเริ่มกิจการลูกเสือสำรอง ประโยชน์ การเป็นลูกเสือสำรอง เครื่องแบบและเครื่องหมายลูกเสือสำรอง นิทานเรื่องเมาคลี ระเบียบแถวท่าพัก รูปแถว ต่าง ๆ การทำความเคารพรายบุคคลและเป็นหมู่ ประวัติการจับมือซ้าย คำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ ของลูกเสือสำรอง การรักษาความสะอาดฟัน มือ เท้า และเล็บ การหายใจอย่างถูกวิธี การปฐมพยาบาลแผลขนาดเล็ก การ ขว้างและรับลูกบอลการม้วนหน้า การกระโดดกบ การปีนต้นไม้ การไต่เชือก การสำรวจและการเยือนสถานที่ ใกล้เคียง การขอความช่วยเหลือการเรียนรู้ธรรมชาติของชีวิตสัตว์ สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุอันตรายที่เกิด จากไฟ และวิธีป้องกันความปลอดภัยในการเดินทาง และข้ามถนน การเก็บรักษาเสื้อผ้า รองเท้า การจัดและ เก็บที่นอน การต้มน้ำร้อนการทำความสะอาดเครื่องใช้พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราช กรณียกิจ พระราชกรณียกิจที่เกี่ยวกับกิจการลูกเสือ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี ธงชาติไทย ธงลูกเสือ โลก ธงชาติอังกฤษ ธงชาติฟิลิปปินส์ การประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุ การเดินสกะทรอย การแสดงเจียบ การ ผูกเงื่อนพิรอด เงื่อนขัดสมาธิและประโยชน์ของเงื่อน การเก็บเชือก การปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและกฎของ ลูกเสือสำรอง

มีทักษะในการสังเกต จดจำ การใช้มือ เครื่องมือการแก้ปัญหาและทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อ สาธารณประโยชน์

มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติเพื่อให้ผู้เรียนมี พัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคม ให้มี ความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังที่กล่าว มาแล้ว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักสูตรของลูกเสือสำรอง และอธิบายหลักการของขบวนการ ของลูกเสือได้
2. ท่องคำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ ของลูกเสือสำรอง
3. ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
4. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณีวัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ
5. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และฟังตนเอง
6. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

7. มีเวลาเรียนและร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด

8. เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมเพื่อทดสอบวิชาพิเศษภาคปฏิบัติ

รวมทั้งหมด 8 จุดประสงค์

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ	1	ปฐมนิเทศ	1
หน่วยที่ 2 เตรียมลูกเสือสำรอง	2	กิจการลูกเสือ	1
หน่วยที่ 3 ระเบียบแถว	3	ระเบียบแถวเบื้องต้น	1
	4	รูปแบบแถวต่าง ๆ	1
	5	พิธีเข้าประจำกอง	1
หน่วยที่ 4 การทำความเคารพ	6	การทำความเคารพรายบุคคลและหมู่	1
หน่วยที่ 5 ทักษะลูกเสือ	7	การจับมือ	1
	8	คำปฏิญาณ กฎและคติพจน์ของลูกเสือสำรอง	1
	9	พิธีเปิดประชุมกอง	1
หน่วยที่ 6 อนามัย	10	อนามัย (การรักษาความสะอาดมือ เท้า และเล็บ)	1
	11	อนามัย (การหายใจที่ถูกต้องวิธี)	1
	12	อนามัย (การปฐมพยาบาลบาดแผลขนาดเล็ก)	1
หน่วยที่ 7 การผูกเงื่อน	13	การผูกเงื่อน (การเก็บเชือกแบบง่าย ๆ)	1
	14	การผูกเงื่อน (เงื่อนพิรอดและประโยชน์)	1
	15	การผูกเงื่อน (เงื่อนขัดสมาธิ)	1
	16	การผูกเงื่อน (ทบทวนเงื่อนพิรอดและเงื่อนขัดสมาธิ)	1
หน่วยที่ 8 ความสามารถเชิงทักษะ	17	ความสามารถในเชิงทักษะ (การขว้างและรับลูกบอล)	1
	18	ความสามารถในเชิงทักษะ (ต่อ) ม้วนหน้า	1
	19	ความสามารถในเชิงทักษะ (ต่อ) การกระโดดกบ	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 9 การสำรวจ	20	การสำรวจ (การสำรวจและเยือนสถานที่ใกล้เคียง)	1
	21	การสำรวจ (ประสบการณ์การสำรวจและเยือนสถานที่ใกล้เคียง)	1
	22	การสำรวจ (การขอความช่วยเหลือ)	1
หน่วยที่ 10 ความปลอดภัย	23	ความปลอดภัย (สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุในบ้าน ,อันตรายที่เกิดจากไฟและวิธีการป้องกัน)	1
	24	ความปลอดภัย (ความปลอดภัยในการเดินทางและข้ามถนน)	1
หน่วยที่ 11 การค้นหาธรรมชาติ	25	การค้นหาธรรมชาติ (การเรียนรู้ตามธรรมชาติ เรื่อง พืช)	1
	26	กิจกรรมเตรียมความพร้อม Day Camp ลูกเสือ - เนตรนารี สำรอง	1
หน่วยที่ 11 การค้นหาธรรมชาติ	27	การค้นหาธรรมชาติ (การเรียนรู้ตามธรรมชาติ เรื่อง สัตว์)	1
หน่วยที่ 12 การบริการ	28	การบริการ (การเก็บรักษาเสื้อผ้ารองเท้า , การจัดเก็บรักษา)	1
	29	การบริการ (การต้มน้ำร้อน , การทำความสะอาดเครื่องใช้)	1
หน่วยที่ 13 ธงและประเทศต่างๆ	30	เพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี	1
	31	ธงและประเทศต่าง ๆ (ธงชาติไทย)	1
	32	ธงและประเทศต่าง ๆ (พระราชประวัติ/พระราชกรณียกิจที่เกี่ยวข้องกับลูกเสือ)	1
	33	ธงและประเทศต่าง ๆ (ธงลูกเสือโลก , อังกฤษ , ฟิลิปปินส์)	1
หน่วยที่ 14 การฝีมือ	34	การฝีมือ (การประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุ)	1
หน่วยที่ 15 กิจกรรมกลางแจ้ง	35	กิจกรรมกลางแจ้ง (การเดินสะกดรอย)	1
	36	พิธีมอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 16 การบันเทิง	37	การบันเทิง (การแสดงเงียบ)	1
	38	คำปฎิญาณและกฎของลูกเสือ (การปฏิบัติตามคำปฎิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง)	1
	39	พิธีประดับดาวดวงที่ 1	1
	40	เตรียมความพร้อมลูกเสือ-เนตรนารีสำรองไปเป็นหลักสูตร ดาวดวงที่ 2	1
รวมจำนวนชั่วโมงเรียน			40

คำอธิบายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 40 ชั่วโมง

มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องของ ความสำคัญของการนอนหลับ การปฐมพยาบาล เมื่อ มีเลือดกำเดาออก การว่ายน้ำ การกระโดดเชือก การเดินทรงตัว การม้วนตัว การขึ้นบันได การเลี้ยงลูกบอล การสำรวจและการเยือนสถานที่การเพาะเมล็ดพันธุ์พืช การเรียนรู้พืชที่เป็นอาหารของสัตว์ สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุทางน้ำ การปฏิบัติตนในการเดินทางทางน้ำ การบริการเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน การชักธงชาติ การเก็บรักษาธงชาติ ธงคณะลูกเสือโลก ธงชาติญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย การทำวาว การพับกระดาษ การทำไม้สูงสำหรับเดิน การทำนาฬิกาแดด การทำเข็มทิศจำลอง การก่อไฟ การปรุงอาหาร การดับไฟและการทำความสะอาดสถานที่การแสดงกล การเล่นนิทาน การร้องเพลง การเล่นดนตรี การม้วนตัวท่าต่าง ๆ การผูกเงื่อนบ่วงสายธนูและเงื่อนกระหวัดไม้และประโยชน์ของเงื่อน การเก็บเชือก การปฏิบัติตน ตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

มีทักษะในการสังเกต จดจำ การใช้มือ เครื่องมือ การแก้ปัญหา และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบ วินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติรับผิดชอบ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังที่กล่าวมาแล้ว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประวัติความเป็นมา หลักสูตรของลูกเสือสำรอง และอธิบายหลักการของขบวนการของลูกเสือได้
2. ท่องคำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ ของลูกเสือสำรอง
3. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื้อฟัง และฟังตนเอง
4. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
5. ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
6. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณีวัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ
7. มีเวลาเรียนและร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด
8. เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมเพื่อทดสอบวิชาพิเศษภาคปฏิบัติ

รวมทั้งหมด 8 จุดประสงค์

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ	1	การปฐมนิเทศ	1
หน่วยที่ 2 อนามัย	2	เรื่อง อนามัย 1(การนอน)	1
	3	เรื่อง อนามัย 2 (การปฐมพยาบาล เมื่อมีเลือดกำเดาออก)	1
	4	เรื่อง อนามัย 3 (การขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เมื่อเกิดอุบัติเหตุ)	1
หน่วยที่ 3 ความปลอดภัย	5	เรื่อง ความปลอดภัย (อุบัติเหตุทางน้ำ)	1
หน่วยที่ 4 บริการ	6	เรื่อง การบริการ 1 (การส่งข้าว)	1
	7	เรื่อง การบริการ 2 (การใช้โทรศัพท์และสมุดโทรศัพท์)	1
	8	เรื่อง การบริการ 3 (การให้บริการและการขอความช่วยเหลือในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน)	1
หน่วยที่ 5 การผูกเงื่อน	9	เรื่อง การผูกเงื่อน 1 (เงื่อนบ่วงสายธนู และประโยชน์)	1
	10	เรื่อง การผูกเงื่อน 2 (เงื่อนกระหวัดไม้และประโยชน์)	1
	11	เรื่อง การผูกเงื่อน 3 (ทบทวนเงื่อนบ่วงสายธนู เงื่อนกระหวัดไม้ การเก็บเชือก)	1
หน่วยที่ 6 ความสามารถในการเชิงทักษะ	12	เรื่อง ความสามารถในการเชิงทักษะ 1 (กระโดดเชือก)	1
	13	เรื่อง ความสามารถในการเชิงทักษะ 2 (การทรงตัวบนราวไม้)	1
	14	เรื่อง ความสามารถในการเชิงทักษะ 3 (การทรงตัวบนราวไม้)	1
	15	เรื่อง ความสามารถในการเชิงทักษะ 5 (การขึ้นบันไดที่ยกเคลื่อนที่ได้)	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
	16	เรื่อง ความสามารถในการเชิงทักษะ 6 (การเลี้ยงลูกบอลด้วยเท้าอ้อมเครื่องกีดขวาง)	1
หน่วยที่ 7 กฎและคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง	17	เรื่อง กฎและคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง 1	1
	18	เรื่อง กฎและคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง 2	1
	19	เรื่อง กฎและคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง 3	1
หน่วยที่ 8 การสำรวจและค้นหาธรรมชาติ	20	เรื่อง การค้นหาธรรมชาติ (การเพาะเมล็ดพันธุ์พืช)	1
	21	เรื่อง การค้นหาธรรมชาติ (พืชที่ใช้เป็นอาหารของสัตว์เลี้ยง)	1
	22	เรื่อง การสำรวจ 1 (การสำรวจและเยือนสถานที่)	1
	23	เรื่อง การสำรวจ 2 (สรุปรายงานการสำรวจ)	1
หน่วยที่ 9 การบันเทิง	24	เรื่อง การบันเทิง 1 (การร้องเพลง)	1
	25	เรื่อง การบันเทิง 2 (การเล่นิทานและการอ่านคำกลอน)	1
	26	กิจกรรมเตรียมความพร้อมเข้าค่าย ลูกเสือ-เนตรนารี สำรอง	1
หน่วยที่ 8 การสำรวจและค้นหาธรรมชาติ	27	เรื่อง การสำรวจ 3 (การสำรวจและเยือนสถานที่)	1
หน่วยที่ 9 ธงและประเทศต่างๆ	28	เรื่อง ธงและประเทศต่าง ๆ 1 (การชักธงชาติ และการเก็บรักษาธงชาติ)	1
	29	เรื่อง ธงและประเทศต่าง ๆ 2 (ธงคณะลูกเสือโลก และธงชาติของประเทศเพื่อนบ้าน)	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
	30	เรื่อง ธงและประเทศต่าง ๆ 3 (ธงประเทศญี่ปุ่น , สิงคโปร์ , มาเลเซีย และ อินโดนีเซีย)	1
หน่วยที่ 10 การฝีมือ	31	เรื่อง การฝีมือ 1 (การทำวุ้น)	1
	32	เรื่อง การฝีมือ 2 (การพับกระดาษ เป็นรูปต่าง ๆ)	1
	33	เรื่อง การฝีมือ 3 (การพับผ้าเป็นรูปต่าง ๆ)	1
หน่วยที่ 11 กิจกรรมกลางแจ้ง	34	เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง 1 (การก่อไฟ)	1
	35	เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง 2 (ก่อไฟในเตา)	1
	36	พิธีมอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ	1
หน่วยที่ 11 กิจกรรมกลางแจ้ง	37	เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง 3 (การปรุงอาหาร)	1
	38	เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง 4 (การร่วมรับประทานอาหาร และการทำความสะอาดสถานที่ก่อไฟ เมื่อเสร็จงาน)	1
	39	พิธีประดับดาวดวงที่ 2	1
	40	การเตรียมความพร้อมลูกเสือ เนตรนารี สำรอง ไปเป็นหลักสูตรดาวดวงที่ 3	1
รวมจำนวนชั่วโมงเรียน			40

คำอธิบายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 40 ชั่วโมง

มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องของ การจัดทำธงหรือที่เก็บอุปกรณ์ปัจจุบัน พยาบาล การขอความช่วยเหลือเมื่อมีอุบัติเหตุ การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแมลงกัดต่อย เมื่อถูกไฟไหม้หรือน้ำ ร้อนลวก การวิ่ง การกระโดดเชือก การขว้างลูกบอล การกระโดดข้ามเครื่องกีดขวาง การนับเวลาตามเข็มนาฬิกา การวางแผนการเดินทาง การเรียนรู้สภาพดินฟ้าอากาศ การจัดทำสมุดภาพ หรือสะสมเกี่ยวกับแมลง หรือสิ่งมีชีวิตในสระน้ำ การปฏิบัติตามกฎจราจร การเรียนรู้ความปลอดภัยในบ้าน การวางแผนและดำเนินการ ให้บริการแก่ผู้อื่น ธงลูกเสือประจำจังหวัด ธงคณะลูกเสือแห่งชาติ ธงประเทศต่าง ๆ การประดิษฐ์สิ่งของจาก เศษวัสดุ วิธีใช้และเก็บรักษาเครื่องมือ ทิศ เข็มทิศ การหาระยะทาง การแสดงละคร การร้องเพลงหรือพ็อนรำ การทำหุ่นและเชิดหุ่น การผูกเงื่อนบ่วงสายธนู และเงื่อนกระหวัดไม้ 2 ชั้น การขุดเชือกหรือสายยาง การท่อง การบอกความหมายและการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

มีทักษะในการสังเกต จดจำการใช้มือ เครื่องมือการแก้ปัญหาและทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบ วินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคม ให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังที่กล่าวมาแล้ว

จุดประสงค์

1. มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติในเรื่องของ การจัดทำธงหรือที่เก็บอุปกรณ์ปัจจุบัน พยาบาล
2. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื้อฟัง และฟังตนเอง การเรียนรู้ความปลอดภัยในบ้าน การวางแผนและดำเนินการให้บริการแก่ผู้อื่น
3. ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมการประดิษฐ์สิ่งของจาก เศษวัสดุ วิธีใช้และเก็บรักษาเครื่องมือ ทิศ เข็มทิศ
4. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
5. ท่องคำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ ของลูกเสือสำรอง
6. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณีวัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ
7. มีเวลาเรียนและร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด
8. เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมเพื่อทดสอบวิชาพิเศษภาคปฏิบัติ

รวมทั้งหมด 8 จุดประสงค์

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ	1	ปฐมนิเทศ	1
หน่วยที่ 2 อนามัย	2	การจัดทำธงหรือที่เก็บอุปกรณ์ปัจจุบันพยาบาล	1
	3	การขอความช่วยเหลือเมื่อมีอุบัติเหตุ	1
	4	การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแมลงกัดต่อย	1
หน่วยที่ 3 ความสามารถเชิงทักษะ	5	ความสามารถเชิงทักษะ (การวิ่งเร็วระยะ 50 เมตร)	1
	6	การยืนกระโดดไกล	1
	7	การขว้างลูกบอล	1
	8	การกระโดดข้ามสิ่งกีดขวาง	1
หน่วยที่ 4 การสำรวจและการค้นหาธรรมชาติ	9	การสำรวจ (การนับเวลาตามเข็มนาฬิกา)	1
	10	การวางแผนการเดินทาง	1
	11	การเรียนรู้สภาพดินฟ้าอากาศตามฤดูกาล	1
	12	การจัดทำสมุดภาพหรือสะสมเกี่ยวกับแมลงหรือสิ่งมีชีวิตในสระน้ำ (1)	1
	13	การจัดทำสมุดภาพหรือสะสมเกี่ยวกับแมลงหรือสิ่งมีชีวิตในสระน้ำ (2)	1
หน่วยที่ 5 การผูกเงื่อน	14	เงื่อนบ่วงสายธนูและเงื่อนกระหวัดไม้	1
	15	เงื่อนกระหวัดไม้ชั้น 2 ชั้น	1
	16	การขดเชือกหรือสายยาง	1
หน่วยที่ 6 ความปลอดภัย	17	กฎและเครื่องหมายจราจร	1
	18	เครื่องหมายจราจรที่ควรรู้	1
	19	ความปลอดภัยในบ้าน	1
	20	การวางแผนให้บริการแก่ผู้อื่น	1
หน่วยที่ 7 คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	21	กฎและคำปฏิญาณ 1	1
	22	กฎและคำปฏิญาณ 2	1
หน่วยที่ 8 วิชาพิเศษ	23	วิชาพิเศษ 1 วิชา นักอ่านหนังสือ	1
	24	วิชาพิเศษ 2 วิชา นักกรีฑา	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
	25	วิชาพิเศษ 3 วิชา นักวิทยาศาสตร์	1
	26	กิจกรรมเตรียมความพร้อมเข้าค่าย ลูกเสือ - เนตรนารี สำรอง	1
หน่วยที่ 9 ธงและประเทศต่าง ๆ	27	ธงลูกเสือประจำจังหวัด	1
	28	ธงคณะลูกเสือแห่งชาติ	1
	29	ธงประเทศต่าง ๆ	1
หน่วยที่ 10 งานฝีมือ	30	การประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุ	1
	31	การประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุ	1
	32	วิธีใช้และการเก็บรักษาเครื่องมือ	1
หน่วยที่ 11 กิจกรรมกลางแจ้ง	33	ทิศ (1)	1
	34	ทิศ (2)	1
	35	ทิศ (3)	1
	36	พิธีมอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ	1
หน่วยที่ 12 การบันเทิง	37	การบันเทิง 1	1
	38	การบันเทิง 2	1
	39	พิธีประดับดาวดวงที่ 3	1
	40	พิธีส่งลูกเสือสำรองไปเป็นลูกเสือสามัญ	1
รวมจำนวนชั่วโมงเรียน			40

หลักสูตรลูกเสือสามัญ

- ลูกเสือตรี
- ลูกเสือโท
- ลูกเสือเอก

หลักสูตรลูกเสือสามัญ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรลูกเสือสามัญ

คือการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาในทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ ศีลธรรม และสังคมของเด็กในวัยเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ซึ่งมีอายุระหว่าง 11 – 16 ปี ในปัจจุบัน โดยถือว่าการฝึกอบรมนี้เป็นส่วนสำคัญของแผนการฝึกอบรมที่ต่อเนื่องกันและสอดคล้องกับพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กวัยต่าง ๆ ที่อยู่ในขบวนการลูกเสือ

หลักสูตรลูกเสือสามัญจะมีระดับสูงขึ้นตามวัย และสมรรถภาพของเด็กแต่ละคน รวมทั้งมีหลักสูตรวิชาพิเศษเพื่อสนองความต้องการหรือส่งเสริมทักษะของเด็กแต่ละคนอีกด้วย

การเข้าสู่กองลูกเสือสามัญ เด็กอาจเข้าสู่กองลูกเสือสามัญได้ 2 ทาง คือ

1. เลื่อน (ส่งตัว) มาจากกองลูกเสือ สำรอง
2. สมัครเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

ทั้ง 2 กรณี จะต้องเขียนใบสมัครเป็นลูกเสือสามัญ ตามแบบ ล.ส 3 แม้ว่าจะเคยเขียนใบสมัครเมื่อเป็นลูกเสือสำรองแล้วก็ตาม

ระบบหมู่

คือการจัดเด็กที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน อยู่รวมกันเรียกเป็นหมู่ เพื่อปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันโดยมีคนหนึ่งเป็นหัวหน้าหรือผู้นำเรียกว่านายหมู่และมีรองนายหมู่อีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยกองลูกเสือสามัญนั้นประกอบด้วยหมู่ลูกเสือ 2-6 หมู่ หมู่หนึ่งมีลูกเสือ 6-8 คนรวมทั้งนายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือด้วย ระบบหมู่เป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นในการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ซึ่งประกอบด้วย การฝึกอบรมในเรื่องการเป็นผู้นำ การวางแผน และการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ โดยถือหลักการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ

ชั้นของลูกเสือสามัญ

แผนการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ แบ่งเป็น 3 ชั้น คือ ลูกเสือตรี ลูกเสือโท และลูกเสือเอก ดังต่อไปนี้

ลูกเสือตรี มีหลักสูตรโดยย่อ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ
2. คำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือสามัญ
3. กิจกรรมกลางแจ้ง
4. ระเบียบแถว

เมื่อสอบวิชาตามหลักสูตรลูกเสือตรีได้แล้ว จึงได้เข้าพิธีประจำกอง และให้ได้รับการฝึกอบรมชั้นสูงต่อไปตามลำดับ

ลูกเสือโท มีหลักสูตรโดยย่อดังนี้

1. การรู้จักดูแลตนเอง
2. การช่วยเหลือผู้อื่น

3. การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ
4. ทักษะในทางวิชาลูกเสือ
5. งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ
6. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
7. ระเบียบแถว

ลูกเสือเอก มีหลักสูตรโดยย่อดังนี้

1. การพึ่งตนเอง
2. การบริการ
3. การผจญภัย
4. วิชาช่างของลูกเสือ
5. ระเบียบแถว

วิชาพิเศษ วิชาพิเศษของลูกเสือสามัญมี 54 วิชา ลูกเสือสามัญที่จะสอบวิชาพิเศษได้นั้น คือผู้ที่กำลังเรียนหลักสูตรลูกเสือโท, ลูกเสือเอก อาจสอบวิชาพิเศษได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ วิชาพิเศษเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายให้ลูกเสือสามัญได้แสดงออกซึ่งทักษะ ความสนใจของตนเอง กับเพื่อให้ได้มีส่วนในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับลูกเสืออื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะวิชาพิเศษลูกเสือสามัญวิชาที่ 54 เรื่อง สายโยงยศ ซึ่งเป็นรูปแบบแห่งเกียรติยศ มีหลักสูตรดังนี้

1. ได้ลูกเสือเอกมาแล้ว
2. สอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญได้ 6 วิชา ซึ่งมีวิชาพิเศษต่อไปนี้
ในข้อ ก.1 วิชา ข้อ ข. 1 วิชา รวมอยู่ด้วย
ก. นักผจญภัยในป่า, นักสำรวจ, นักบุกเบิก
ข. ขาวค่าย, ผู้ประกอบอาหารในค่าย, นักธรรมชาติศึกษา, นักดาราศาสตร์เบื้องต้น และนัก
อุตุนิยมวิทยาเบื้องต้น

คำอธิบายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษามีความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ ประวัติสังเขปของลอร์ด เบเดน พาวเวลล์ พระราชประวัติสังเขปของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัววิวัฒนาการของขบวนการลูกเสือไทยและลูกเสือโลก การทำความเคารพการแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติพจน์ของลูกเสือ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ เข้าใจและยอมรับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ กิจกรรมกลางแจ้ง มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่หรือกองลูกเสือนอกสถานที่ระเบียบแถว ท่ามือเปล่า ท่าถือไม้พลอง การใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีด การตั้งแถว และการเรียกแถวเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ

โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และจัดกิจกรรมโดยใช้การศึกษา วิเคราะห์ วางแผนการจัดกิจกรรมตามมาตรฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเปิด-ปิดประชุมกอง ตามหลักสูตรลูกเสือ/เนตรนารีสามัญ ปฏิบัติกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณธรรม คุณลักษณะ ตามคติพจน์ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ ระเบียบวินัยทางลูกเสือ ทักษะทางลูกเสือ เกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเองและการช่วยเหลือผู้อื่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

มีความเข้าใจในกิจกรรมลูกเสือสามัญ สามารถปฏิบัติคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ ของลูกเสือ มีความรู้ร่าเริงแจ่มใส มีระเบียบวินัย ประหยัดซื่อสัตย์สุจริต อุดมคติ เสียสละ ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้ สนใจและอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในความสำคัญของกิจการลูกเสือแห่งชาติ ตลอดจนมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

หมายเหตุ เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมและผ่านการทดสอบแล้ว จะได้รับเครื่องหมายลูกเสือตรี

สำหรับวิชาพิเศษ ให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประวัติความเป็นมา ประวัติสังเขปของลอร์ด เบเดน พาวเวลล์ พระราชประวัติสังเขปของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัววิวัฒนาการของขบวนการลูกเสือไทยและลูกเสือโลก
2. มีความรู้ ความเข้าใจและท่องคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญ
3. ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ได้รับการแนะนำและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
4. ปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณตน กฎ ระเบียบ ของบังคับด้วยความตั้งใจ
5. มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้มือ การแก้ปัญหา และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

6. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญ
ตนเพื่อสาธารณประโยชน์

7. ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ชนชาติบ้านเมือง และสังคมโลก

8. มีเวลาเรียนและร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด

9. เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมเพื่อทดสอบวิชาพิเศษภาคปฏิบัติ

รวมทั้งหมด 9 จุดประสงค์

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยที่	แผนการ จัดการเรียนรู้ ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ	1	การปฐมนิเทศ	1
หน่วยที่ 2 ประวัติของ ลอร์ด เบเดน โพเอลล์	2	ประวัติของลอร์ด เบเดน โพเอลล์ (1)	1
	3	ประวัติของลอร์ด เบเดน โพเอลล์ (2)	1
หน่วยที่ 3 พระบาทสมเด็จพระ มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็น ผู้พระราชทานกำเนิด ลูกเสือไทย	4	พระราชประวัติของรัชกาลที่ 6	1
	5	การเข้าร่วมพิธีประจำกอง	1
	6	พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 6 (1)	1
	7	พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 6 (2)	1
	8	การพระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย (ค้นคว้า)	1
	9	การพระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย (นำเสนอ)	1
หน่วยที่ 4 การ พระราชทานกำเนิด ลูกเสือไทย	10	วิวัฒนาการลูกเสือโลกและลูกเสือไทย 1	1
	11	วิวัฒนาการลูกเสือโลกและลูกเสือไทย 2	1
หน่วยที่ 5 การทำความ เคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติ พจน์ของลูกเสือ	12	การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติพจน์ของลูกเสือ 1	1
	13	การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติพจน์ของลูกเสือ 2	1
หน่วยที่ 6 ระเบียบแถว	14	ท่ามือเปล่า (ระเบียบแถว) 1	1
	15	ท่ามือเปล่า (ระเบียบแถว) 2	1
	16	ท่ามือเปล่า (ระเบียบแถว) 3	1
	17	ท่าไม้พลอง 1	1
	18	ท่าไม้พลอง 2	1
	19	การเดินสวนสนาม	1
	20	ระเบียบแถว (การใช้สัญญาณมือ,นกหวีด)	1
	21	ระเบียบแถว (การใช้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้ แถว)	1
	22	ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด)	1
	23	ระเบียบแถว(การตั้งแถวและการเรียกแถว) 1	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
	24	ระเบียนแถว(การตั้งแถวและการเรียกแถว) 2	1
	25	ระเบียนแถว(การตั้งแถวและการเรียกแถว) 3	1
หน่วยที่ 7 คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ	26	คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญ 1	1
	27	เตรียมการอยู่ค่ายพักแรม	1
	28	คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญ 2	1
	29	วิชาพิเศษ (นักจักษุ)	1
	30	วิชาพิเศษ (วิชาช่างเขียน)	
	31	สอบวิชาพิเศษ	1
	32	กฎของลูกเสือสามัญ (ข้อ 1 - 5)	1
	33	กฎของลูกเสือสามัญ (ข้อ 5 - 10)	1
	34	กฎของลูกเสือสามัญ (ข้อ 1 - 10)	1
หน่วยที่ 8 กิจกรรมกลางแจ้ง	35	กิจกรรมกลางแจ้ง (การบริการ) - การเก็บขยะมูลฝอยริมถนนในหมู่บ้าน	1
	36	การมอบเครื่องหมายพิเศษ	1
	37	กิจกรรมกลางแจ้ง (การบริการ) - การทำความสะอาดบริเวณวัด	1
	38	การปฏิบัติตามกฎและเครื่องหมายจราจร	1
	39	พิธีมอบเครื่องหมายลูกเสือตรี	1
	40	เตรียมความพร้อมเป็นลูกเสือโท	1
รวมจำนวนชั่วโมงเรียน			40

คำอธิบายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เวลา 40 ชั่วโมง

นักเรียนได้พัฒนาทักษะชีวิต ผ่านกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความอดทน และการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ โดยนักเรียนจะได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลตนเอง การช่วยเหลือผู้อื่น การเดินทางไกล การตั้งค่ายพักแรม ทักษะพื้นฐานทางลูกเสือ เช่น การผูกเงื่อน การใช้และดูแลเครื่องมือ การใช้เข็มทิศ รวมถึงการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน

นักเรียนจะได้รับการฝึกฝนในสถานการณ์จำลองและกิจกรรมจริง เช่น การตั้งแคมป์ การก่อกองไฟ การปรุงอาหารกลางแจ้ง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตลอดจนการฝึกระเบียบแถวและพิธีการลูกเสือ ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นลูกเสือเอกในระดับถัดไปโดยใช้กระบวนการลูกเสือ และจัดกิจกรรมโดยใช้การศึกษา วิเคราะห์ วางแผนการจัดกิจกรรม ตามมาตรฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเปิด-ปิดประชุมกอง ตามหลักสูตรลูกเสือ/เนตรนารีสามัญ ปฏิบัติกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณธรรม คุณลักษณะ ตามคติพจน์ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ ระเบียบวินัยทางลูกเสือ ทักษะทางลูกเสือ เกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเองและการช่วยเหลือผู้อื่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บูรณาการการเรียนการสอนสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ นำ ICT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอน และใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) มุ่งให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และปฏิบัติตน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้มีความเข้าใจในกิจกรรมลูกเสือสามัญ สามารถปฏิบัติคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ มีความรู้ร่าเริงแจ่มใส มีระเบียบวินัย ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต อดทน เสียสละ ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้ รู้จักและเข้าใจเพื่อช่วยเหลือและชักจูง ให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี สร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน ตระหนักในปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนเรียนรู้มรดก ภูมิปัญญาไทยของท้องถิ่นในคุณค่าละคุณค่าประโยชน์ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ อย่างบูรณาการ มีคุณลักษณะและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณลักษณะตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตลอดจนมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

หมายเหตุ เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมและผ่านการทดสอบแล้วจะได้รับเครื่องหมายลูกเสือโต

สำหรับวิชาพิเศษ ให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในการเข้าร่วมค่ายพักแรม เช่น การเตรียมอุปกรณ์ การก่อไฟ การปรุงอาหาร และการตั้งเต็นท์
2. แสดงทักษะพื้นฐานในการดูแลสุขภาพตนเองและผู้อื่น เช่น การจัดชุดปฐมพยาบาล การปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุจากสัตว์มีพิษ แสงแดด หรือความร้อน
3. ช่วยเหลือและแนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือได้อย่างเหมาะสม และแสดงความมีน้ำใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. ระบุและใช้อุปกรณ์สำหรับการเดินทางไกล เช่น เข็มทิศ การบอกทิศ และสามารถวางแผนการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย
5. ใช้และดูแลเครื่องมือพื้นฐาน เช่น มีดและขวาน รวมถึงฝึกทักษะการผูกเงื่อน และการสังเกตฤดูกาล ลม และลักษณะอากาศได้อย่างถูกต้อง
6. อธิบายและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ รวมถึงมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
7. ปฏิบัติตนตามระเบียบแถว การให้สัญญาณมือ/นกหวีด และแสดงความพร้อมในการเข้าสู่การเป็นลูกเสือเอกได้อย่างมีระเบียบวินัย
8. มีเวลาเรียนและร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด
9. เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมเพื่อทดสอบวิชาพิเศษภาคปฏิบัติ

รวมทั้งหมด 9 จุดประสงค์

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ	1	การปฐมนิเทศ	1
หน่วยที่ 2 การรู้จักดูแลตนเอง	2	เครื่องใช้จำเป็นในการไปอยู่ค่ายพักแรม	1
	3	เตรียมเครื่องปัจจุบันพยาบาล	1
	4	การก่อไฟ	1
	5	การเข้าร่วมพิธีประจำกอง	1
	6	เตรียมอุปกรณ์และจัดชุดยาปัจจุบันพยาบาล	1
	7	วิธีการก่อกองไฟ	1
	8	การปรุงอาหาร – เครื่องดื่ม	1
	9	การปรุงอาหาร	1
	10	การกางเต็นท์สำหรับพักแรมในการเดินทางไกล	1
	11	ปฏิบัติตนขณะอยู่ค่ายพักแรม	1
หน่วยที่ 3 การช่วยเหลือผู้อื่น	12	การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแมลงหรือสัตว์มีพิษกัดต่อย	1
	13	การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแดดเผา ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก	1
	14	การช่วยเหลือแนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติกิจกรรม	1
หน่วยที่ 4 การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ	15	สถานที่สำคัญในท้องถิ่น	1
	16	ทิศและการใช้เข็มทิศ	1
	17	การใช้เข็มทิศนำทาง	1
	18	การเดินทางไกล 1	1
	19	การเดินทางไกล 2	1
หน่วยที่ 5 ทักษะและวิธีการทางลูกเสือ	20	การใช้ การรักษามีดและขวาน 1	1
	21	การใช้ การรักษามีดและขวาน 2	1
	22	การผูกเงื่อน	1
	23	การผูกแน่น	1
	24	การเรียนรู้ฤดูกาล สม ลักษณะอากาศ 1	1
	25	การเรียนรู้ฤดูกาล สม ลักษณะอากาศ 2	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
	26	การเรียนรู้ฤดูกาล สม ลักษณะอากาศ 3	1
	27	เตรียมการอยู่ค่ายพักแรม	1
หน่วยที่ 6 งานอดิเรก และเรื่องที่สนใจ	28	การเลือกทำงานอดิเรกที่น่าสนใจ1	1
	29	การเลือกทำงานอดิเรกที่น่าสนใจ2	1
หน่วยที่ 7 คำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือสามัญ	30	บอกและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ	1
	31	การสอบวิชาพิเศษ	1
	32	บอกและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ	1
หน่วยที่ 8 ระเบียบแถว	33	ปฏิบัติตนตามระเบียบแถว ทำมือเปล่า	1
	34	ปฏิบัติตนตามระเบียบแถว ทำถือไม้พลอง	1
	35	การให้สัญญาณมือและนกหวีด	1
	36	การมอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ	1
	37	การให้สัญญาณมือ สัญญาณนกหวีด	1
	38	การฝึกการตั้งแถว และเรียกแถว	1
	39	พิธีมอบเครื่องหมายลูกเสือโท	1
	40	เตรียมความพร้อมเป็นลูกเสือเอก	1
รวมจำนวนชั่วโมงเรียน			40

คำอธิบายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษามีความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ พัฒนาผู้เรียนที่มุ่งส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความกล้าหาญ และการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ผ่านกิจกรรมลูกเสือที่หลากหลาย นักเรียนจะได้เรียนรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น การผูกเงื่อน ระเบียบแถว การปฐมพยาบาล การตั้งค่ายพักแรม การเดินทางไกล การบริการและบำเพ็ญประโยชน์ ตลอดจนการใช้ทักษะลูกเสือในการดำรงชีวิตจริง โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถพึ่งตนเองได้ ฝึกความเสียสละ มีจิตสาธารณะ และเตรียมความพร้อมสู่การเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และจัดกิจกรรมโดยใช้การศึกษา วิเคราะห์ วางแผนการจัดกิจกรรม ตามมาตรฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม ปิดประชุมกอง ตามหลักสูตรลูกเสือ/เนตรนารีสามัญ ปฏิบัติกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณธรรม คุณลักษณะ ตามคติพจน์ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ ระเบียบวินัยทางลูกเสือ ทักษะทางลูกเสือ เกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเองและการช่วยเหลือผู้อื่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บูรณาการ การเรียนการสอนสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ นำ ICT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอน และใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) มุ่งให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และปฏิบัติตน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้มีความเข้าใจในกิจกรรมลูกเสือสามัญ สามารถปฏิบัติคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ ของลูกเสือ มีความรู้เข้าใจแจ่มใส มีระเบียบวินัย ประหยัดซื่อสัตย์สุจริต อดทน เสียสละ ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้ สนใจและอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในความสำคัญของกิจการลูกเสือแห่งชาติ ปฏิบัติกรรมเพื่อตอบแทนพระคุณบิดา มารดาและผู้มีพระคุณ รู้จักและเข้าใจเพื่อช่วยเหลือและชักจูง ให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี สร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน ตระหนักในปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของชุมชนเรียนรู้มารดก ภูมิปัญญาไทยของท้องถิ่นในคุณค่าละคุณประโยชน์ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติอย่างบูรณาการ มีคุณลักษณะและ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณลักษณะตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตลอดจนมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

หมายเหตุ เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมและผ่านการทดสอบแล้ว จะได้รับเครื่องหมาย ลูกเสือเอก

สำหรับวิชาพิเศษ ให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษ ลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือได้อย่างถูกต้อง
2. แสดงทักษะการผูกเงื่อนต่าง ๆ และนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสิ่งก่อสร้างอย่างง่าย เช่น สะพาน

เสาธง

3. ปฏิบัติระเบียบแถว และใช้สัญญาณมือ/นกหวีดในการรวมหมู่และเคลื่อนแถวได้ถูกต้อง
4. ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และรู้จักวิธีการขอความช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉิน
5. วางแผนและปฏิบัติกิจกรรมค่ายพักแรม เช่น การเลือกพื้นที่ ตั้งค่าย ทำอาหาร และดูแลความ

ปลอดภัย

6. ดำเนินกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้วยจิตอาสา และสามารถนำเสนอผลงานได้อย่างเหมาะสม
7. ใช้เข็มทิศ การสังเกตดาว และความรู้ทางธรรมชาติเพื่อประกอบการผจญภัยในกิจกรรมลูกเสือได้
8. มีเวลาเรียนและร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด
9. เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมเพื่อทดสอบวิชาพิเศษภาคปฏิบัติ

รวมทั้งหมด 9 จุดประสงค์

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ	1	ปฐมนิเทศ	1
หน่วยที่ 2 วิชาการ ลูกเสือ	2	คำปฏิญาณและกฎ	1
	3	การสมัครเข้าเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	1
	4	เงื่อนไขบ่วงสายธนูเงื่อนไขบ่วงสายธนูสองชั้นและสามชั้น	1
	5	เข้าร่วมพิธีเข้าประจำกองลูกเสือ	1
	6	เงื่อนไขบ่วงสายธนูพันหลักและเงื่อนไขเก้าอี้	1
	7	การใช้เงื่อนไขผูกแน่นทำเสาธงลอย	1
	8	การใช้เงื่อนไขผูกแน่นผูกต่อม่อสะพาน	1
หน่วยที่ 3 ระเบียบแถว	9	แถวหน้ากระดาน แถวเดี่ยว แถวตอนเรียงหนึ่ง หมู่ปิดระยะ	1
	10	หมู่เปิดระยะ ครึ่งวงกลม วงกลม	1
	11	สี่เหลี่ยมเปิดด้านหนึ่ง แถวรัศมี	1
	12	สัญญาณมือ	1
	13	สัญญาณนกหวีด	1
	14	การเดินสวนสนาม 1	1
	15	การเดินสวนสนาม 2	1
	16	การเดินสวนสนาม 3	1
หน่วยที่ 4 การบริการ	17	การปฐมพยาบาล	1
	18	การปฐมพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการช็อค	1
	19	การขอความช่วยเหลือ	1
หน่วยที่ 5 การพึ่งตนเอง	20	งานอดิเรก 1	1
	21	การเลือกที่ตั้งค่ายพักแรม	1
	22	การสร้างค่าย	1
	23	การทำอาหารในค่าย	1
	24	การประกอบอาหาร	1
	25	กิจกรรมในค่าย	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
	26	การเตรียมการอยู่ค่ายพักแรม	1
	27	การเข้าค่ายพักแรม	1
หน่วยที่ 7 การบำเพ็ญประโยชน์	28	แนวคิดและจิตอาสา	1
	29	กิจกรรมช่วยเหลือผู้อื่น)	1
	30	การนำเสนอผลการบำเพ็ญประโยชน์	1
	31	ทำแบบทดสอบวิชาพิเศษ	1
หน่วยที่ 8 ทักษะและวิธีการทางลูกเสือ	32	วิชาการลูกเสือ (ทบทวนเนื้อหาทั้งหมด)	1
	33	การผจญภัย - ไต่เชือก	1
	34	โครงการบุกเบิก 1 โครงการบุกเบิก 2	1
	35	การใช้เข็มทิศ การสังเกตดาว นักธรรมชาติศึกษา 1	1
	36	พิธีมอบเครื่องหมายพิเศษ	1
	37	กาลอากาศ	1
	38	การอนุรักษ์ธรรมชาติ	1
	39	พิธีประดับเครื่องหมายลูกเสือเอก	1
	40	พิธีส่งตัวลูกเสือสามัญไปเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	1
รวมจำนวนชั่วโมงเรียน			40

หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

- ลูกเสือโลก
- ลูกเสือชั้นพิเศษ
- ลูกเสือหลวง

คำอธิบายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมายลูกเสือโลก)

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

40 ชั่วโมง/ปีการศึกษา

ศึกษาเกี่ยวกับระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน การประนีประนอม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย ความเสียสละ ความรับผิดชอบ และการช่วยเหลือผู้อื่น ผ่านการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ เนื้อหาครอบคลุมทั้งเรื่องประวัติของลูกเสือโลกและลูกเสือแห่งชาติ การปฏิบัติระเบียบแถว พิธีการลูกเสือ การอยู่ค่ายพักแรม การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การผูกเงื่อน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การใช้แผนที่และเข็มทิศ การจุดไฟกลางแจ้ง การประกอบอาหาร และการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ ตลอดจนกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี มีทักษะชีวิต และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์

โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และจัดกิจกรรมโดยใช้การศึกษา วิเคราะห์ วางแผนการจัดกิจกรรมตามมาตรฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม ปิดประชุมกอง ตามหลักสูตรลูกเสือ/เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ปฏิบัติกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณธรรม คุณลักษณะ ตามคติพจน์ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ระเบียบวินัยทางลูกเสือ ทักษะทางลูกเสือ เกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเองและการช่วยเหลือผู้อื่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บูรณาการการเรียนการสอนสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ นำ ICT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) มุ่งให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน การประนีประนอม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตระหนักในความสำคัญของกิจการลูกเสือแห่งชาติ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน ตระหนักในปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนเรียนรู้มารดก ภูมิปัญญาไทยของท้องถิ่น ในคุณค่าละคุณประโยชน์มีทักษะในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติอย่างบูรณาการ มีคุณลักษณะและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณลักษณะตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตลอดจนมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประวัติความเป็นมา โครงสร้าง และบทบาทขององค์การลูกเสือโลกและลูกเสือแห่งชาติได้อย่างถูกต้อง
2. ปฏิบัติกิจกรรมระเบียบแถว พิธีการ และแบบฝึกหัดพื้นฐานของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อย่างมีระเบียบวินัย
3. แสดงความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อย่างเหมาะสม
4. ปฏิบัติทักษะการอยู่ค่ายพักแรม การเตรียมตัวก่อนเดินทางไกล และการชุมนุมรอบกองไฟได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ
5. แสดงทักษะในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย และดูแลตนเองในภาวะฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม
6. ผูกเงื่อนและใช้เชือกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักลูกเสือ
7. บรรจุเครื่องหลัง กางเต็นท์ และประกอบอาหารกลางแจ้งได้อย่างถูกวิธีในการเตรียมความพร้อมสำหรับกิจกรรมกลางแจ้ง
8. มีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ และเตรียมความพร้อมเข้าสู่หลักสูตรลูกเสือขั้นพิเศษได้อย่างมีจิตสาธารณะ
9. ผ่านการทดสอบวิชาพิเศษภาคปฏิบัติตามที่โรงเรียนกำหนด
10. ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ชนชาติบ้านเมือง และสังคมโลก

รวมทั้งหมด 10 จุดประสงค์การเรียนรู้

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การจัดกิจกรรม ลูกเสือ - เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่	แผนการจัดกิจกรรมที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 กิจกรรมของคณะลูกเสือโลก	1	ปฐมนิเทศ	1
	2	ประวัติความเป็นมาและโครงสร้างขององค์การลูกเสือโลก	1
หน่วยที่ 2 กิจกรรมของลูกเสือแห่งชาติ	3	ประวัติความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ	1
	4	โครงสร้างสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ	1
	5	พิธีประจำกอง	1
	6	บทบาทของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่กับการพัฒนาชุมชน	1
หน่วยที่ 3 ระเบียบแถว	7	พิธีเปิด-ปิดประชุมกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	1
	8	การจัดหน่วยและการแต่งกายของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	1
	9	คำบอก ทำสัญญาณ สัญญาณแตรหรือสัญญาณนกหวีด และสัญญาณมือการเรียกแถวของลูกเสือสากล	1
	10	การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า	1
	11	การฝึกเป็นบุคคลท่าถือไม้เท้า	1
	12	การฝึกเป็นหมู่และกอง	1
	13	การเดินสวนสนาม	1
หน่วยที่ 4 คำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	14	คำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	1
หน่วยที่ 5 วิชาการลูกเสือ	15	การอยู่ค่ายพักแรมคืน	1
	16	การเตรียมตัวก่อนเดินทางไกล	1
	17	การชุมนุมรอบกองไฟ	1
หน่วยที่ 6 การปฐมพยาบาล	18	การปฐมพยาบาล บาดแผลธรรมดา บาดแผลไฟไหม้หรือถูกของร้อนลวก การปฐมพยาบาลผู้ป่วยหมดสติ เป็นลม	1

หน่วยที่	แผนการจัดกิจกรรม ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
	19	การปฐมพยาบาล ฉุกเฉิน กัด แมงมุม กัด แมลงสัตว์กัดต่อย ข้อต่อเคล็ดหรือแพลง ตะคริว	1
	20	การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	1
หน่วยที่ 7 เจียนเชือกและ การผูกแน่น	21	ความรู้เกี่ยวกับการใช้เชือก	1
	22	การผูกเงื่อน 1 (เงื่อนพิรอด เงื่อนขัดสมาธิ เงื่อนบ่วงสายธนู เงื่อนกระหวัดไม้)	1
	23	การผูกเงื่อน 2 (เงื่อนประมง เงื่อนผูกรั้ว เงื่อนปมตาไก่ เงื่อนผูกซุง เงื่อนตะกรุด เบ็ด)	1
	24	การผูกแน่น (ผูกประคบ ผูกทแยง ผูก กากบาท ผูกบันไดเชือก)	1
หน่วยที่ 8 ความปลอดภัยใน การปฏิบัติกิจกรรมของ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	25	ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมของ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	1
หน่วยที่ 9 อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ	26	อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 1	1
	27	อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2	1
	28	อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3	1
หน่วยที่ 10 แผนที่และเข็ม ทิศ	29	การใช้แผนที่	1
	30	การใช้เข็มทิศ	1
หน่วยที่ 11 การก่อและจุด ไฟกลางแจ้ง	31	การก่อและจุดไฟกลางแจ้ง	1
	32	การประกอบอาหาร	1
หน่วยที่ 12 การบรรจุเครื่อง หลังและการกางเต็นท์ที่ปัก แรม	33	การบรรจุเครื่องหลังสำหรับเดินทางไกล- แรมคืน	1
	34	การกางเต็นท์ที่ปักแรม	1
หน่วยที่ 13 วิชาเครื่องหมาย วิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่	35	ขั้นตอนการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ	1
	36	พิธีมอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ	1
	37	บำเพ็ญประโยชน์ 1	1
	38	บำเพ็ญประโยชน์ 2	1

หน่วยที่	แผนการจัดกิจกรรม ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
	39	พิธีประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก	1
	40	เตรียมความพร้อมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญ รุ่นใหญ่สู่ลูกเสือชั้นพิเศษ	1
รวมจำนวนชั่วโมงเรียน			40

คำอธิบายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ)

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

40 ชั่วโมง/ปีการศึกษา

ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ความรับผิดชอบ ความเสียสละ และความอดทน ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี เป็นสื่อในการส่งเสริมทักษะชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขและสันติ ศึกษาประวัติความเป็นมาของลูกเสือไทย โครงสร้างและการดำเนินงานของคณะลูกเสือแห่งชาติ บทบาทหน้าที่ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อหน้าที่พลเมือง ส่งเสริมสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้เรียน ผ่านการเรียนรู้เกี่ยวกับพิธีประจำกอง องค์ประกอบและประโยชน์ของสมรรถภาพทางกาย การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด กีฬาไทย และกีฬาสากล ฝึกทักษะการวางแผนและการเดินทางสำรวจ การจัดเตรียมอาหารและเวชภัณฑ์เบื้องต้น ตลอดจนการจัดทำรายงานผลการสำรวจ

สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมต่อมนุษย์ ผลกระทบของมลพิษ และแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ การบริการ และการพัฒนาชุมชน ความรู้ด้านปฐมพยาบาล การฟื้นคืนชีพ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย รวมทั้งการเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นลูกเสือหลวง

ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีวินัย รู้จักการวางแผนและการทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมืองที่ดีของชาติ และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประวัติความเป็นมาของลูกเสือไทย โครงสร้างของคณะลูกเสือแห่งชาติ และบทบาทหน้าที่ ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อย่างถูกต้อง
2. แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกายได้อย่างเหมาะสม
3. ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด และสามารถบอกแนวทางการป้องกันตนเองจากยาเสพติดได้
4. ปฏิบัติกิจกรรมการเดินทางสำรวจ การจัดเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์เบื้องต้น รวมทั้งการรายงานผลการสำรวจได้อย่างเป็นระบบ
5. อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ผลกระทบจากมลพิษ และสามารถเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้
6. ปฏิบัติกิจกรรมการบริการและการพัฒนาชุมชนด้วยความเสียสละ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ
7. แสดงทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา
8. มีเวลาเรียนและร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด

9. ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ชนบทเมือง และสังคมโลก

10. เข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมเพื่อทดสอบวิชาพิเศษภาคปฏิบัติ

รวมทั้งหมด 10 จุดประสงค์การเรียนรู้

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การจัดกิจกรรม ลูกเสือ - เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 หน้าที่พลเมือง	1	ปฐมนิเทศ	1
	2	ประวัติการลูกเสือไทย	1
	3	โครงสร้างและการดำเนินงานของคณะลูกเสือแห่งชาติ	1
	4	บทบาทหน้าที่ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามรัฐธรรมนูญ	1
หน่วยที่ 2 วิชาสมรรถภาพทางกาย	5	การเข้าร่วมพิธีประจำกอง	1
	6	องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย	1
	7	ประโยชน์ของสมรรถภาพทางกาย	1
	8	การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย 1	1
	9	การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย 2	1
	10	ยาเสพติดกับสุขภาพ 1	1
	11	ยาเสพติดกับสุขภาพ 2	1
	12	ยาเสพติดกับสุขภาพ 3	1
	13	กีฬาไทย 1 (หลักพื้นฐานแม่ไม้มวยไทย)	1
	14	กีฬาไทย 2 (แม่ไม้มวยไทย)	1
	15	กีฬาสากล 1	1
	16	กีฬาสากล 2	1
	17	กีฬาสากล 3	1
หน่วยที่ 3 การเดินทางสำรวจ	18	หลักในการเดินทางสำรวจ 1	1
	19	หลักในการเดินทางสำรวจ 2 (การจัดอาหารและอุปกรณ์เวชภัณฑ์)	1
	20	การรายงานการสำรวจ	1
หน่วยที่ 4 สิ่งแวดล้อม	21	ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	1
	22	ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์ 1	1
	23	ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์ 2	1
	24	มลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 1	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
	25	มลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 2	1
	26	มลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 3	1
	27	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1	1
	28	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2	1
	29	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3	1
	30	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4	1
หน่วยที่ 5 การบริการ	31	การบริการและการพัฒนาชุมชน	1
	32	หลักการเขียนโครงการ	1
	33	หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล	1
	34	การฟื้นคืนชีพ	1
	35	การปฐมพยาบาล 1	1
	36	พิธีมอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ	1
	37	การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย 1	1
	38	การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย 2	1
	39	พิธีประดับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ	1
	40	เตรียมความพร้อมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่สู่ หลักสูตรลูกเสือหลวง	1
รวมจำนวนชั่วโมงเรียน			40

คำอธิบายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมายลูกเสือหลวง)

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

40 ชั่วโมง/ปีการศึกษา

ศึกษาเกี่ยวกับระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน การประนีประนอม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ผ่านกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง มีการบูรณาการความรู้ด้านพลเมืองดี ความรู้เกี่ยวกับสังคม ประวัติศาสตร์ การกีฬา สิ่งแวดล้อม และศิลปะ รวมถึงการบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีของชาติและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และจัดกิจกรรมโดยใช้การศึกษา วิเคราะห์ วางแผนการจัดกิจกรรมตามมาตรฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเปิด ปิดประชุมกอง ตามหลักสูตรลูกเสือ/เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ปฏิบัติกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณธรรม คุณลักษณะ ตามคติพจน์ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ระเบียบวินัยทางลูกเสือ ทักษะทางลูกเสือ เกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเองและการช่วยเหลือผู้อื่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บูรณาการการเรียนการสอนสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ นำ ICT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอน และใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) มุ่งให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน การประนีประนอม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตระหนักในความสำคัญของกิจการลูกเสือแห่งชาติ ปฏิบัติกรรมเพื่อตอบแทนพระคุณบิดา มารดา และผู้มีพระคุณ รู้จักและเข้าใจเพื่อช่วยเหลือและชักจูงให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี สร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน ตระหนักในปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนเรียนรู้มรดก ภูมิปัญญาไทยของท้องถิ่น ในคุณค่าละคุณประโยชน์ มีทักษะในศตวรรษที่ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติอย่างบูรณาการ มีคุณลักษณะและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณลักษณะตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตลอดจนมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายโครงสร้างการบริหารงานของคณะลูกเสือแห่งชาติ และบทบาทของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กระบวนการเลือกตั้ง และนโยบาย

ต่างประเทศของไทยในปัจจุบันได้

3. ปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญได้อย่างสม่ำเสมอ และสามารถเชื่อมโยงหลักธรรมทางศาสนาในการดำเนินชีวิต
4. บอกความสำคัญของการออกกำลังกาย และสามารถปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมสมรรถภาพทางกายได้อย่างถูกต้อง
5. อธิบายหลักการเดินทางสำรวจ และสามารถเตรียมความพร้อมก่อนออกสำรวจพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. วิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ
7. แสดงออกทางศิลปะได้อย่างสร้างสรรค์ เข้าใจคุณค่าของงานศิลป์ และสามารถวิจารณ์หนังสือได้อย่างมีเหตุผล
8. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ และสามารถบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมได้อย่างมีจิตสาธารณะ
9. มีเวลาเรียนและร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด
10. ผ่านการทดสอบวิชาพิเศษภาคปฏิบัติตามที่โรงเรียนกำหนด

รวมทั้งหมด 10 จุดประสงค์การเรียนรู้

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
การจัดกิจกรรม ลูกเสือ - เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หน่วยที่	แผนการจัดกิจกรรมที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
1. การบริการ	1	ปฐมนิเทศ	1
	2	โครงสร้างการบริหารงานของคณะลูกเสือแห่งชาติ	1
	3	การบริการในกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	1
	4	ความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ	1
	5	การเข้าร่วมพิธีประจำกอง	1
	6	การลูกเสือสำรอง 1	1
	7	การลูกเสือสำรอง 2	1
	8	เครื่องแต่งกายและเครื่องหมายประกอบ เครื่องแบบลูกเสือสามัญ	1
	9	พิธีการลูกเสือสามัญ	1
	10	หลักสูตรและวิชาพิเศษของลูกเสือสามัญ	1
2. หน้าที่พลเมือง	11	การปกครองในระบอบประชาธิปไตย	1
	12	การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย 1	1
	13	การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย 2	1
	14	หลักการดำเนินงานขององค์การสหประชาชาติ และทบวงการชำนัญพิเศษ 1	1
	15	หลักการดำเนินงานขององค์การสหประชาชาติ และทบวงการชำนัญพิเศษ 2	1
	16	นโยบายของรัฐบาลไทยในปัจจุบันที่เกี่ยวกับ ต่างประเทศ	1
3. อุคตมคติ	17	คำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ 1	1
	18	คำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ 2	1
	19	พิธีกรรมทางศาสนา	1
	20	หลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา	1

หน่วยที่	แผนการจัดกิจกรรมที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
4. สมรรถภาพทางกาย	21	กีฬาประเภทบุคคลและทีม	1
	22	ความสำคัญและแนวทางในการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย 1	1
	23	ความสำคัญและแนวทางในการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย 2	1
	24	การทดสอบเสริมสมรรถภาพทางกาย 1	1
	25	การทดสอบเสริมสมรรถภาพทางกาย 2	1
	26	การทดสอบเสริมสมรรถภาพทางกาย 3	1
5. การเดินทางสำรวจ	27	หลักในการเดินทางสำรวจ	1
6. สิ่งแวดล้อม	28	ปัญหาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น 1	1
	29	ปัญหาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น 2	1
	30	ปัญหาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น 3	1
	31	การอนุรักษ์สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์	1
	32	หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1
7. การแสดงออกทางศิลปะ	33	ความหมาย ความสำคัญและคุณค่าของศิลปะ	1
	34	ประเภทของศิลปะ 1	1
	35	ประเภทของศิลปะ 2	1
	36	พิธีมอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ	1
	37	การอ่านหนังสือและการวิจารณ์หนังสือ	1
8. กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ	38	กิจกรรมที่ลูกเสือสนใจเป็นพิเศษ	1
	39	พิธีประดับเครื่องหมายลูกเสือหลวง	1
	40	บำเพ็ญประโยชน์	1
รวมจำนวนชั่วโมงเรียน			40

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ฝั่งมโนทัศน์กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

_____. แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.

แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

2552. อัดสำเนา.

_____. เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.

สโมสรถูกเสื่อธนบุรีคู่มือลูกเสื่อ-เนตรนารี สำรอง สามัญ สามัญรุ่นใหญ่และวิสามัญ